

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік, контроль та аналіз виробничих запасів на прикладі
СФГ «Плаксієнко С. З»
(назва теми)

Виконавець:

Студент обліково-економічного факультету

Зачепа Яна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Волкова Ніна Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Для здійснення господарської діяльності підприємствами всіх форм власності та галузей економіки використовують виробничі запаси, які є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства. Вони займають особливе місце у складі майна і домінуючу позицію у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності. Виробничі запаси є складовою частиною групи матеріальних ресурсів, які формують економічні ресурси.

Запаси є однією з найбільших складових собівартості продукції, робіт, послуг. Від правильності ведення обліку запасів залежить достовірність про отриманий підприємством прибуток та збереження самих запасів.

Мета дослідження. Дослідження теоретичних положень і методичного обґрунтування обліку, контролю та аналізу використання виробничих запасів.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети повинні бути вирішені наступні завдання:

- дослідити економічну сутність та поняття виробничих запасів;
- охарактеризувати нормативну базу функціонування виробничих запасів та основні методики їх оцінки на підприємстві;
- надати загальну характеристику підприємства;
- вивчити облік руху та методи оцінки виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З»;
- дослідити повноту та етапи проведення контролю виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З»;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З»;
- здійснити аналіз динаміки складу і структури запасів підприємства.
- оцінити ефективність використання виробничих запасів;
- провести аналіз взаємозв'язку вартості матеріальних ресурсів, обсягу реалізації та собівартості.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є обліково-аналітичні питання використання виробничих запасів на підприємстві СФГ «Плаксієнко С.З».

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні засади обліку, контролю та аналізу виробничих запасів на підприємстві СФГ «Плаксієнко С.З».

Методи дослідження. У роботі використані методи, такі як: аналіз, синтез, порівняння, вертикальний та горизонтальний аналіз, групування, табличний, індукція, дедукція, факторний аналіз, аналіз наукової літератури.

Інформаційна база. Закони України та інші нормативні документи, підручники, навчальні посібники вітчизняних і зарубіжних авторів, складові частини журналу, електронні ресурси, тези доповідей у матеріалах конференцій. Також використовувалися робочі документи СФГ «Плаксієнко С.З», саме: річна фінансова звітність, податкова звітність, наказ про облікову політику, первинна

документація, що стосується обліку запасів, інвентаризаційний опис та інші документи обліку.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (45 найменувань) та 20-ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 22 таблиці, 18 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти формування виробничих запасів»* розглянуто економічна сутність та поняття виробничих запасів, характеристика нормативної бази функціонування виробничих запасів, основні методики оцінки запасів на підприємстві.

У другому розділі *«Облік та контроль виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З»* надано загальну характеристику СФГ «Плаксієнко С.З», вивчено облік руху та методи оцінки виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З», досліджено повноту та етапи проведення контролю виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З», запропоновано шляхи удосконалення обліку виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З».

У третьому розділі *«Аналіз виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З»* здійснено аналіз динаміки складу і структури запасів підприємства, оцінено ефективність використання виробничих запасів, проведено аналіз взаємозв'язку вартості матеріальних ресурсів, обсягу реалізації та собівартості.

ВИСНОВКИ

Виробничі запаси займають особливе місце у складі майна і домінуючу позицію у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності і є складовою частиною групи матеріальних ресурсів, які формують економічні ресурси.

Згідно П(С)БО 9 під запасами розуміють активи утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва, утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством/установою.

Деякі вчені визначають виробничі запаси як предмети праці, підготовлені для запуску у виробничий процес; складаються вони з сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, тари і тарних матеріалів, запасних частин для поточного ремонту основних фондів.

На нашу думку, це найбільш правильне поняття, яке характеризує виробничі запаси. Структура виробничих запасів на кожному підприємстві залежить від особливостей галузі або сфери його діяльності, при цьому, в рамках однієї галузі, але відповідно до структури виробництва.

Облік виробничих запасів в Україні регулюється багатьма нормативними актами. Така кількість нормативних актів дає можливість розкрити майже всі аспекти відображення виробничих запасів на рахунках бухгалтерського обліку.

В Україні порядок оцінки виробничих запасів регламентується П(С)БО 9 «Запаси» та Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку запасів. Проте необхідно зазначити, що залежно від того, яку управлінську мету переслідує підприємство виділяють три напрями оцінки виробничих запасів: при їх оприбуткуванні, при їх вибутті (списанні), при відображенні у фінансовій звітності, зокрема балансі.

Організація обліку запасів на СФГ «Плаксієнко С.З» регулюється законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», П(С)БО №9 «Запаси», Планом рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцією № 291 по його застосуванню.

Щоб узагальнити інформацію про наявність і рух виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З» застосовують окремі субрахунки.

Головний бухгалтер СФГ «Плаксієнко С.З» на свій розсуд визначає, які документи доцільно використовувати для обліку руху засобів, враховуючи розміри і специфіку підприємства.

Надходження виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З» відбувається різними способами, основними є: придбання за плату, виготовлення власними силами.

Цінності відпускаються зі складу лише особами, які мають на це право. Перелік цих працівників складено і затверджено головним бухгалтером та керівником підприємства.

На сторону матеріали відпускаються на підставі договорів, нарядів та інших документів і письмового розпорядження керівника СФГ «Плаксієнко С.З».

Для зберігання виробничої продукції на СФГ «Плаксієнко С.З» створені склади для зберігання палива, будівельних матеріалів, матеріалів сільськогосподарського призначення.

На СФГ «Плаксієнко С.З» ведення складського господарства та збереження виробничих запасів контролюється інвентаризацією.

На нашу думку цього недостатньо, щоб у повному обсязі проводити контроль над зберіганням, надходженням, витрачанням виробничих запасів, щоб усунути можливість їх псування та скоєння крадіжок.

Тому, вважаємо за необхідне створити на підприємстві службу внутрішнього контролю, яка є однією з найважливіших складових системи управління підприємством.

На нашу думку, щоб удосконалити ведення обліку на підприємстві необхідно: щоб на підприємстві були чітко визначені терміни передачі документів з обліку запасів до бухгалтерії; необхідно відображати транспортно-заготівельні витрати у складі витрат звітного періоду; при прийомі регістрів рекомендовано проводити перевірку правильності записів у картках складського обліку; створити службу внутрішнього контролю.

Аналіз ефективності виробничих запасів на СФГ «Плаксієнко С.З» за 2017-2018 рр., показав, що тривалість обороту зменшилася. Таким чином, за рахунок зменшення тривалості обороту на 17 днів, підприємство додатково вивільнило з обороту 412,63 тис.грн.

Аналіз впливу матеріаломісткості на обсяг виробництва та собівартість продукції на СФГ «Плаксієнко С.З» показав, що підприємстві відбулося зменшення матеріаломісткості, що дозволило зменшити собівартість продукції, та призвело до збільшення обсягу виробництва продукції.

Аналіз типу фінансової стійкості показав, що СФГ «Плаксієнко С.З» має абсолютну фінансову стійкість та відрізняється високим рівнем платоспроможності і не залежить від зовнішніх джерел фінансування своєї виробничо-фінансової діяльності.

Охарактеризувавши коефіцієнти, які дозволяють найбільш точно виявити причини, що зумовлюють погіршення або поліпшення фінансового стану підприємства, бачимо, що СФГ «Плаксієнко С.З» є фінансово стійким і бачимо, що стан підприємства надалі покращується.

Зроблені нами висновки за результатами дослідження, дозволяють нам дати наступні рекомендації:

- продовжувати зберігати тенденцію до перевищення темпів зростання сукупних доходів на темпами зростання сукупних витрат, шляхом зменшення собівартості продукції;
- покращувати роботу складського господарства;
- комплексно та раціонально використовувати ресурси;
- слідкувати за нормами запасів на підприємстві та не допускати необґрунтованого їх збільшення, за для того, щоб не відбувалося псування даних активів, проте без збоїв у виробництві;
- закуповувати більш дешеві ресурси без втрати ціни і якості;
- устанавлювати чіткі договірні умови постачання і забезпечувати їх виконання;
- поповнювати власні оборотні кошти шляхом збільшення генерування прибутку від його виробничо-господарської діяльності;
- не допускати понаднормових залишків на складі
- постійно удосконалювати нормативну базу;
- застосовувати маловідходні і безвідходні технології;
- управлінському персоналу необхідно слідкувати за динамікою залишків виробничих запасів, щоб і надалі зменшувати тривалість обороту.